

Lägst miljöbelastning med aminosyror och spannmål odlad hemma på gården

Fodervalet påverkar typ och omfattning av miljöbelastning från grisproduktionen. Både genom fodrets egenskaper som föda och genom produktionen av fodret, visar Ingrid Strid Eriksson, institutionen för Biometri och Teknik, SLU, i en doktorsavhandling.

avhandling

Miljösystemanalys är en metod för att utvärdera ett komplext sammanhang ur miljöperspektiv. Till grund för studierna i doktorsavhandlingen ligger tre energi- och substansflödesmodeller (SALSA-arable, SALSA-soybean och SALSA-pig), som utveck-

Lithells varslar och höjer priserna på chark p g a dyrare charkråvaror

Atria Lithells höjer priserna på sina produkter och varslar personal för att kompensera den senaste tidens kraftiga höjning av priserna på charkråvaror. Prishöjningarna träder i kraft i december och januari. I den hårda priskonkurrensen inom detaljhandeln mot-sätter sig Atria Lithells ABs kunder prishöjningar starkt.

Resultatutvecklingen har varit god under de tre första kvartalen. Den kraftiga och snabba höjningen av priserna på råvaror i början av det fjärde kvartalet har lett till att produktionskostnaderna stigit kraftigt. Både Atria-koncernens omsättning, marknadsandels- och resultatutveckling har i sin helhet varit fortsatt positiva även under årets fjärde kvartal. Atria-koncernens resultat för helåret kommer att vara betydligt bättre än ifjol.

-Priset på industriråvaror för korv- och charktillverkningen har gått upp dramatiskt, med 100 % i vissa fall, vilket beror på ökad efterfrågan från de nya EU-länderna, säger Lithells vd Matti Karppinen till GRIS. Det är således inte slaktsvinspriset primärt som är orsaken till höjningen, utan konkurrensen om charkråvaran. Råvarupriset gick upp redan i somras, men kontrakt och lager gjorde att vi inte drabbades förrän fjärde kvartalet.

-Befarade volymminskningar kan framför allt drabba varm korv och hamburgare. Vi är mycket känsliga för kostnadshöjningar.

-Vi har dock klarat konkurrensen mellan våra egna varumärken och EMV ganska bra. Det är nog de mindre varumärkena som drabbats värst. Vi tillverkar EMV för Coop i Årsta.

-Vi köper ca 65 % av råvaran i Sverige, 25 i övriga nordiska länderna och resten utanför Norden. Mesta svenska råvaran kommer från Swedish Meats, som ju har största marknadsandelen. /LG

Ingrid Strid Eriksson.

lats inom forskningsprojektet. Projektet ingår i systemanalysgruppen inom forskningsprogrammet MAT 21.

Produktion ur ett livscykelperspektiv

Avhandlingen analyserar produktion av slaktgrisar ur ett livscykelperspektiv. Från utvinning av resurser via produktion av handelsgödsel och foder till uppfödning av slaktgrisar för leverans vid gårdsgården. Tonvikten ligger på fodervalets påverkan på systemets miljöbelastning.

I en scenariestudie konstaterades att för energiförbrukning, bidrag till växthuseffekten och övergödning är det delsystemet foderproduktion som står för den största miljöbelastningen. Med bidraget till försurningar är det delsystemet grisuppfödning via utsläpp av ammoniak som är störst. Studien visade också att hemmaodlat foder är bäst ur energisynpunkt och för minskad växthuseffekt. Bäst är även svenskodlat foder kompletterat med syntetiska aminosyror sett ur försurnings- och övergödningssynpunkt.

Olika fodersammansättning

Resultat från en optimeringsstudie visade att fodersammansättningen blev helt olika om man optimerade systemet för låg energiförbrukning och lågt bidrag till växthuseffekten eller för lågt bidrag till försurning och övergödning. Vid optimering för låg energiförbrukning och lågt bidrag till växthuseffekten blev det ett högt inslag av ärtor och rapskaka i fodret. Ärtor är kvävefixerande och behöver därför inget handelsgödselkväve.

Handelsgödselkväve är en stor källa till energiförbrukning och utsläpp av växthusgaser vid foderproduktion. Ärtor bidrar dess-

utom till minskat handelsgödselbehov för nästkommande gröda i växtföljden.

När systemet optimerades för lågt bidrag till försurning blev det viktigaste kriteriet att få ner råproteinhalten i fodret så att ammoniakutsläppen blev låga. Därför blev det en hög nivå syntetiska aminosyror i fodret. De syntetiska aminosyrorerna används som komplement till andra proteinkällor för att skräddarsy fodrets aminosyraprofil. På så sätt kan utfodringen med onödigt överskottsprotein undvikas (höga inslag av t ex ärtor och sojamjöl).

När systemet optimerades för låg övergödning blev det samma foder som vid försurningsoptimeringen. Mycket spannmål, en del raps och tillsats av syntetiska aminosyror. Denna gång ratades ärtor och sojamjöl på grund av sina höga utlakningsnivåer. Sojamjölet har generellt sett en hög belastning ur alla undersökta miljö kategorier, till stor del orsakat av långväga transporter. Därför måste grisfoder optimeras utan soja om det ska bli miljömässigt bättre.

Detta framgår av Ingrid Strid Erikssons doktorsavhandling "Environmental Systems Analysis of Pig Production – development and applikation of tools for evaluation of the environmental impact of feed choice". Agraria 491, SLU, Uppsala.

Stick i stäv med KRAVs regelbok

Det mesta i denna avhandling går stick i stäv med KRAV reglerna. Här borde beslutsfattarna inom KRAV ta sig en funderare på den s k ekologiska produktionen. Regeringen vill ha mer ekologisk produktion. Men det är kanske mest för att "verka i debatten".

kommentar

Rent miljömässigt finns inte så mycket att vinna, om ens något, med KRAV-produktion vid jämförelse med denna avhandling. Inom KRAV-produktionen får inte syntetiska aminosyror användas.

Endast om produkten härleder från bakterier godkänns den. Däremot mycket baljväxter såsom ärtor. Ett foder som inte helt överensstämmer med djurets behov ger högre ammoniakutsläpp och enligt avhandlingen ger ärtor höga bidrag till övergödning.

Så vitt jag kunnat förstå finns inget i avhandlingen som har med ekonomi att göra.

Nils Andersson

Fordonsvåg F12000

Fordonsvågen F12000 används inom lantbruk, återvinning, industri, etc. Du kör bara sakta över vågen och efter 10 sekunder skrivs en komplett vågsedel ut, där totalvikt, datum och tid framgår.

Enkel att montera. Svensktillverkad. Prisvärd.

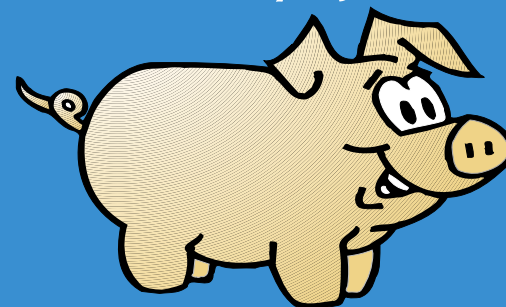

PROFILVÅGEN

Väger, automatik, handdatorer är vår specialitet!

info@profilvagen.se www.profilvagen.se
Dalporten 6, 781 95 Borlänge Tel 0243-23 14 90 Fax 0243-23 14 89

Succé
med våra nya
premixer!
Gårdsoptimera dina
foderblandningar
för ett effektivt
foderutnyttjande!

Vänd dig till
premixspecialisten
så att även Du
kan prova!

KVARNBYFODER

AB Kvarnbyfoder, Box 84, 245 21 Staffanstorps
Tel 046-25 30 70 Fax 046-25 03 71
info@kvarnbyfoder.se
www.kvarnbyfoder.se

STALLSPECIALISTEN

MYRBY SLAKTSVINSBOXAR

SÄTRABOXEN med långtråg

30 års boxutveckling!

Sätraboxen består av 35 mm betongskivor, 600 mm höga + röröverdel. Totalhöjd 1 050 mm.

Tack vare den mycket kraftiga betongskivan erfordras endast att en stolpe per box fästs vid golvet. Stolpen har massiv nederdel, alt 10 mm skruvplatta. I boxen ingår fem 1" frontrör, gödselgångsgrindar med massiv nederdel och snabbblås.

Den kraftiga betongskivan sträcker sig fram mellan fodertrågen, vilket gör boxen mycket hygienisk.

MYRBY

Myrby Mekaniska Verkstad
Ekebygatan 3, 745 37 Enköping Tel 0171-275 80 Fax 0171-341 14
www.myrbymejaniska.se info@myrbymejaniska.se

HELSEVENSK • RATIONELL • EKONOMISK

**Prenumerera på
@-GRIS!**

Utgödsling • Stålbbyggnader • Hydraulcylindrar

www.lr-system.se

LR • System AB

260 70 Ljungbyhed
Tel 0435-44 07 60. Fax 0435-44 03 97

Kunder
och leverantörer
tillönskas
GOD JUL
och
GOTT NYTT ÅR

**Dahlberg
SLAKTERI AB**